

da je stopil mlad profesor v župnišče, hotel odtrgati gorski cvet, ga odvesti z višine, tišine, v šumno mestno življenje. Večkrat je pravila župnikova sestra, kako ji je zavalovilo takrat srce. Kako si je zaželela življenja, zabav. Kam more, sme z bratom, ki ne mara mlade sestre s seboj — kam pojde, če umrje brat? Z možem stopi smelo pred ves svet — za možem dobi pokojnino, ime ...

„Kakor hočeš!“ ji je rekel brat hladno, „ne branim, ne svetujem. Nisem pa mislil, da mi bo stregla v starosti tuja ženska.“

Tuja ženska... Tujki da bi prepustila brata? Ne. Žalostni so odhajali snubci. Počasi je izginjala nežna lepota mladosti z Marijinega lica, pa druga, stalnejši lepota, mir blage duše, ki se je borila, odpovedala, se je naselila v njem. Dobra župnikova sestra! Kako bodri njen veseli smehi brata, ko pri-

GORENJKE

haja truden, razočaran, s svojih težavnih poti, kako je ljubezniva in potrpežljiva proti vsakomur. Uboga župnikova sestra! Ona ne bo okusila sreče, katera se smehlja naproti Elviri. Naj le zagrinja cvet župnišče, bled je, brez vonja, temnordeča roža ljubezni ne uspeva Mariji. Po samostansko urejenih sobah župnišča veje duh odpovedi in večkrat se orosi na tajnem oko župnikove sestre.

Močna mora pač biti Elviri neznana bratovska ljubezen. Saj je pustila tudi nežna Rozika Emila zaradi brata, žrtvovala veliko ljubezen do plemenitega moža še večji ljubezni do zašlega brata. Odpoved... Teško mora biti Roziki, če tudi je izročila Emila njej. Odpoved... Kolikokrat vzdihne pač nežna med tesnimi zidi po solncu ljubezni... Dobila je naznanilo o zaroki. Pa ne čestita, ne piše materi. Bliža se čas, da se zaveže z obljubo. Skrbno ji je

naročeval brat pri odhodu, da naj pomisli, odstopi. On da nima nikake koristi od njene žrtve, le težko srce da mu dela. Tudi Elvira in njena mati sta prosili Roziko, da se pomisli, vrne. Molčala sta gospa Kamenska in Emil. Mati je odobraval hčerino žrtev in Emil je čutil, da so zaman besede. Čutil je, da stoji pred tajno, ki se vrši edino le med dušo in njenim Stvarnikom. Begati je moral privid zemske ljubezni Roziko, nežno romarico — oplašil je ni. Begale jo bodo slike zapuščene, prelestne sreče v trdem redovniškem življenju — pa drobna junakinja bo zmagala vse težave — prišla neovirana na goro... O življenje, življenje! Čudna pravljica katere junaki, preganjani od usode, hlepeči po luči, smo, dokler živimo. Dokler živimo, nas bega hrepenenje, v ustvarjeni stvari iščemo nevede Stvarnika. Ker ga sluti in išče srce — a ne more spoznati preslabi razum. Kaj je ljubezen, ki veže dušo z dušo, če ju ločijo tudi gore, morja — kaj je ljubezen, ki loči dušo od duše, da se združita šele onkraj groba v naročju Stvarnika? O življenje, čudna, vsak dan nova pravljica! O ljubezen neizcrpno vrelo radosti, bolečin...

Elvira sklone kostanjelaso glavo v zahvalo Stvarniku, ki ji je dovolil, da je našla odsev božanstva v plemenitem moškem srcu, ki je vzel iz njene poti trnje odpovedi. Smehljajoča je hodila sreča po palači Vidonijevi, poprej neznana milina je žarela z obrazka mlade neveste in njene srečne matere.

Temna pa sta prišla z naznanilom o Sallejevi zaroki, žalost in strah v vilo Martinino. Dolgo je strmela Collettijeva na lični papir, ki ji je s secesionističnimi črkami govoril, da se je prevarila v svojih načrtih. Mož, ki je hodil vedno tako laskavo okrog njene hčere, ki ji je odprl kredit na svoje ime — on je imel druge nakane... Ni iskal ljubezni lepe Martine, ni hotel položiti svojega bogastva k njenim nogam — ogledoval, poizvedoval je... Zmenjen je s Kamensko. O, da ni mislila revica na to! Morda da zasači Martino na nepravi poti — ali pa... Ali pa — da izvleče iz nepremišljenih besed vrv, s katero zadrgne Collettijevim vrat... Kaj so govorili, kaj je vpraševal? Ali ni trdil, da je bledi otrok, katerega razvaja Kamenska tako neumno, da je tisti bledi otrok podoben prejšnji lastnici vile Martine? Trdil — in gledal njo prodirno z rjavim okom... Prestrašila se je bila. Vendar ni trenila nobena mišica, bila je vajena pretvarjati se vse življenje. Zdaj ugiplje in preudarja. Odšel je v Paris, da se zmeni z očetom radi dedščine in poroke. Morda si razreši